

Til lovforslag nr. L 222. Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 17. maj 1994

## Betænkning

over

### Forslag til lov om den fri ungdomsuddannelse

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Foreningen af Folkehøjskoler,  
Frit Forældre Forum og  
Rudolf Steiner-skolerne i Danmark.

Der er af undervisningsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Det Konservative Folkepartis og Venstres medlemmer af udvalget) ønsker at tilkendegive, at de to partier har givet deres tilslutning til lovforslaget ud fra to klare forudsætninger. For det første at midlerne til den fri ungdomsuddannelse ikke øger de samlede offentlige udgifter, idet mindretallet lægger vægt på, at ministeren som svar på et spørgsmål har tilkendegivet at kunne finde pengene på Undervisningsministeriets konto. For det andet at det ikke er sigtet med denne uddannelse at fortrænge eller udkonkurrere det etablerede system af ungdomsuddannelser, men blot at give et tilbud til de unge, der ikke kan finde sig til rette i dette system.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, idet mindretallet er overbevist om, at dette lovforslag vil medføre øgede offentlige bevillinger.

Fremskridtspartiet mener, at vi i dagens Danmark har et godt og veludbygget uddannelsessystem, og at man derfor kommer ud på et skråplan, når hver enkelt elev mere eller mindre skal kunne udforme sin egen uddannelse.

I øvrigt er lovforslaget ikke medvirkende til at give reelle uddannelser, idet der som nævnt i bemærkningerne godt nok gives et uddannelsesbevis, men at der ingen egentlige krav er til de uddannede. Derfor vil erhvervslivet ikke optimalt optage disse unge mennesker.

Fremskridtspartiet er naturligvis enig i, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at få unge i beskæftigelse. Men man behøver ikke absolut at have et decideret uddannelsesbevis for at få beskæftigelse.

Fremskridtspartiet mener, at man giver de unge en falsk forhåbning om at få beskæftigelse ved lovforslagets måde at lave uddannelser på. De unge mennesker, der går hen og får en såkaldt uddannelse, vil lide et meget større nederlag, når erhvervslivet bagefter ikke vil optage disse unge mennesker med en »falsk« uddannelse.

#### Ændringsforslag

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

## Bet. o. lovf. om den fri ungdomsuddannelse

## Til § 10

1) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilken tilknytning eleven skal have til Danmark for at udløse tilskud efter stk. 1.«

## Til § 11

2) Stk. 4 affattes således:

»Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om betingelser for ydelse og udbetaling af tilskud i henhold til stk. 1 og 2. Ministeren kan herunder bestemme, hvilken tilknytning eleven skal have til Danmark for at udløse tilskud.«

## Bemærkninger

## Til nr. 1 og 2

Ændringsforslagene skal sikre, at staten ikke kommer til at yde tilskud til undervisningen af elever, der ikke har tilknytning til Danmark.

Driftstilskud som omtalt i § 10 er for en række skoleformer allerede betinget af, at hovedparten af eleverne er danske statsborgere. Bemyndigelsen til at begrænse generelle driftstil-

skud i henhold til § 10 til danske statsborgere og visse grupper af udenlandske statsborgere vil derfor kun blive anvendt, hvis det viser sig nødvendigt for at undgå utilsigtet udnyttelse i forbindelse med den fri ungdomsuddannelse.

Det er hensigten, at begrænsningerne i tilskud fastsættes på baggrund af de regler, der gælder for ydelse af statslig elevstøtte og statens uddannelsesstøtte til udenlandske statsborgere. Tilskud vil således i givet fald skulle ydes på grundlag af blandt andet følgende udlændinge, hvis de pågældende

- 1) er statsborgere i et af de øvrige nordiske lande og opfylder visse betingelser,
- 2) tilhører det danske mindretal i Sydslesvig,
- 3) modtager eller har modtaget integrationsbistand fra Dansk Flygtningehjælp eller familiesammenføres med sådanne personer,
- 4) er statsborgere i et af de øvrige medlemslande af Den Europæiske Union og efter EF-retten sidestilles med danske statsborgere.

Det er endvidere hensigten, at tilskud ikke skal kunne ydes efter § 11, stk. 1 og 2, på grundlag af elever på et kursus, der gennemføres med en så stor andel af udenlandske elever, at der ikke ydes driftstilskud til kurset som nævnt i § 10.

*Frank Jensen (S) Poul Andersen (S) Poul Erik Dyrhund (S) Baadsgaard (S)*

*Else Marie Mortensen (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Jette Pors (CD) nfm.*

*Dorit Myltoft (RV) Merethe Due Jensen (KRF) Eva Møller (KF) Jens Jørgensen (KF)*

*Pia Christmas-Møller (KF) Anders Mølgaard (V) Hanne Severinsen (V) fmd.*

*Else Winther Andersen (V) Jan Køpke Christensen (FP) Ebba Strange (SF)*